

COMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT

GEMEENTE NIJKERK

Aan het college van burgemeester
en wethouders van de gemeente Nijkerk.

Onderwerp: Hoevelakense Bos

Nijkerk, 21 december 2018

Geacht college,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de concept-Visie Ons Hoevelakense Bos & Omgeving en van uw voorstel aan de raad om deze visie in haar vergadering van 31 januari 2019 vast te stellen.

Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor de inzet van de dialooggroep Wonen en woonomgeving die de uitbreiding en verbetering van het Hoevelakense Bos op de agenda heeft gezet in het kader van het programma “Samen aan Zet” en voor al diegenen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van de visie zelf.

Met de vaststelling van deze visie wordt een noodzakelijke stap gezet in behoud en versterking van de cultuurhistorische en ecologische waarden van het Hoevelakense Bos, dat één van de weinige bosgebieden in Nederland is die aangewezen is als rijksmonument.

Vanuit die optiek en vanuit het belang van de ruimtelijke kwaliteit van dit gebied zijn de hoofdlijnen van de visie in november jl. aan ons gepresenteerd en hebben wij genoemde visie in onze vergadering van 19 december jl. besproken.

Wij sturen u bij deze de volgende reactie.

Algemeen

Aan de overbelasting en dreigende verloedering van het rijksmonument het Hoevelakense Bos kan door realisatie van deze visie een einde komen. Wij juichen dat sterk toe.

Het rapport verwoordt talrijke kansen om die doelstelling te verwezenlijken. Wij concluderen uit het rapport dat de realisatiemogelijkheden van de geschetste visie echter vrijwel geheel afhankelijk zijn van de bereidheid tot daadwerkelijke bijdragen van de gemeente Amersfoort, Geldersch Landschap & Kasteelen alsmede van de van andere grondeigenaren in het gebied ten westen en oosten van het Hoevelakense bos. Wij missen in de rapportage helaas een expliciete analyse van de toegenomen druk op het Hoevelakense Bos en hebben daarbij als commissie de indruk dat deze overwegend door de bouw van de Amersfoortse wijk Vathorst veroorzaakt is. In dat kader zou van de zijde van de gemeente Amersfoort een ruimhartige bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit in het gehele gebied gevraagd mogen worden.

Uitvoeringsplan

In de visie worden in het hoofdstuk 9 de vervolgstappen als volgt omschreven:

In december en januari vindt besluitvorming plaats over deze visie in de gemeenteraad van Nijkerk. Ook de gemeenteraad van Amersfoort zal de visie behandelen. Vervolgens wordt de ontwikkelingsvisie uiteengegafd in uitvoeringsprojecten.

Wij maken ons ernstig zorgen over deze gefragmenteerde aanpak bij de uitvoering omdat de integrale aanpak van de visie en de onderlinge samenhang van de voorgestelde maatregelen hiermee verloren gaat.

Onze zorg wordt deels weggenomen doordat in uw raadsvoorstel o.a. staat:

Na vaststelling van de visie wordt begin 2019 samen met betrokkenen een uitvoeringsplan opgesteld waarin concreet projecten en maatregelen worden benoemd.

Mogen wij op basis hiervan concluderen dat u een integraal uitvoeringsplan voorstaat? Zo ja, dan zijn wij erg benieuwd wat het standpunt van Geldersch Landschap en Kasteelen is op de concrete uitvoerings-voorstellen. Graag zien wij t.z.t. het concept-uitvoeringsplan ter advisering aan ons voorgelegd.

Natuurcompensatie nabij het bos

Een andere zorg van ons is de natuurcompensatie i.v.m. de aanleg van het knooppunt Hoevelaken. In juli 2017 is in opdracht van uw college en de gemeente Amersfoort door het bureau Terra Incognita daartoe een verkennend onderzoek gedaan naar een in te richten bufferzone tussen het knooppunt en het bos. Het rapport bevat een aantal aanbevelingen. Er zijn blijkbaar enkele kansrijke opties in een vergevorderd stadium en uw college en RWS zetten zich volledig in om de natuurcompensatie rond het Hoevelakense Bos te laten landen. De mogelijkheden zijn echter beperkt en het is aan de grondeigenaren om hier medewerking aan te verlenen. Wij zijn van mening dat RWS zich hier financieel sterk voor moet maken en dringen er bij college op aan om dit te bereiken.

Biodiversiteit; meten van beoogd effect

Belangrijk doel van deze visie is o.a. de ecologische waarden in het Hoevelakense Bos te behouden en de ontwikkelen. Wij onderschrijven die ambitie van harte, maar vragen ons af hoe dit meetbaar bereikt gaat worden. Er is geen duidelijke “nulmeting” of een integraal plan van aanpak op dit terrein. Volgens Theo Post van de stichting Vrienden van het Hoevelakense Bos is er in 1972 onderzoek gedaan door een plantkundige die onlangs met hem contact heeft opgenomen. Deze heeft toen 182 hogere plantensoorten geteld, maar of die er nu nog zijn? Wij doen dan ook de aanbeveling hier onderzoek naar te laten verrichten, een PvA op te stellen en dat in het Uitvoeringsplan op te nemen.

Westzijde van het bos; privaat belang

Het westelijk deel van het van plangebied wil de gemeente Amersfoort, samen met uw college, invullen als kernrandzone, waarbij o.a. de bouw van woningen mogelijk wordt gemaakt. Zoals ook in de visie staat en ook in uw raadsvoorstel, is de druk van allerlei activiteiten in en rond het Hoevelakense Bos bijzonder groot. Wij zijn van mening dat de bouw van woningen geen enkele toegevoegde waarde heeft op de kwaliteit van de leefomgeving aan de westkant van het Hoevelakense Bos en dat daardoor de “druk” op het gebied alleen maar toeneemt. Daarnaast tasten de plannen voor woningbouw aan de westzijde het oorspronkelijke – agrarische- karakter van het gebied en de zicht op het rijksmonument te zeer aan. O.i. heeft de gemeente Amersfoort elders genoeg bouwmogelijkheden. Wij verwachten dan ook dat zij niet zit te wachten op deze locatie. Dat geldt natuurlijk wel voor de projectontwikkelaar die deze grond in zijn bezit heeft, maar wij zijn van mening dat het algemeen belang bóven het private belang dient te prevaleren. Wij zijn dan ook onaangenaam getroffen door de zinsnede in uw raadsvoorstel dat wanneer bovenstaande processen niet tot het gewenste resultaat leiden, dit consequenties heeft voor de uitvoering.

M.a.w. geen woningen; dan ook geen ontwikkeling (fietspaden) van dit gebied. Wat ons betreft mag de huidige situatie in stand blijven, waarbij de unieke zichtlijnen over de weilanden naar de rand van het Hoevelakense Bos zichtbaar blijven.

Overige opmerkingen

- Wij vragen meer aandacht voor de aansluiting van het te ontwikkelen recreatiegebied nabij de A1/ zuidelijk van de Westerdorpsstraat in onze gemeente op de reeds in ontwikkeling gebrachte natuurterreinen in de gemeente Amersfoort nabij verkeersplein Hoevelaken (zoals De Schammer). De bereikbaarheid daarvan vanuit onze gemeente voor wandelaars en fietsers kan daarbij bij de heraanleg van de A1/verkeersplein worden meegenomen. Ditzelfde geldt voor de mogelijke versterking van de fiets/wandelmogelijkheden langs de A1 richting Middelaarseweg.
- Het rapport gaat ruim in op de behoefte aan parkeerplaatsen nabij het bos; in dat kader benadrukken wij de noodzaak tot aandacht voor de verkeersveiligheid met name bij de Nijkerkerstraat en bij de Westerdorpsstraat.

Hoogachtend,

Jan van den Brink
(voorzitter)

André Jansen
(secretaris)